

11 mei 2020

Betreft: Regionale Energie Strategie / RES Noord-Holland-Noord

Geachte leden van de Stuurgroep RES NHN

Colleges van Burgemeester en Wethouders van de 18 gemeenten RES NHN

De noodzaak van Energietransitie staat niet ter discussie. De partijen die deze brief ondertekenen hebben een actieve bijdrage geleverd aan de totstandkoming aan de Concept RES NH-Noord. Zij hebben zich in meerdere of mindere mate gecommitteerd aan het oorspronkelijk proces en hebben gedurende dat proces in meerdere of mindere mate hun zorgen over het verloop geuit.

We stellen vast dat de huidige opzet en uitwerking onvoldoende leidt tot het gewenste resultaat, dat het draagvlak verbetering behoeft en kansen onbenut worden gelaten. In deze brief willen we niet in verwijtende zin terugkijken, maar vooral de lessen leren voor het vervolg en daar voorstellen voor doen. Daarbij richten we ons zowel op het toekomstig proces als op de inhoud.

Proces

* Voor veel mensen blijkt niet duidelijk wie nu 'de eigenaar' van de RES NHN is. Omdat zowel provincies (via het IPO), de gemeenten (via de VNG) als het waterschap (via de UvW) vanuit de afspraken die gemaakt zijn bij de landelijke klimaattafels gemeenschappelijk verantwoordelijkheid dragen, ontstaat het risico dat steeds naar elkaar wordt gewezen. Dat wekt verwarring en helpt niet in de transparantie.

* De georganiseerde inspraakbijeenkomsten en 'ateliers' wekken de indruk dat er sprake is geweest van maximale participatie en dat daarmee brede draagvlak is gerealiseerd. Zo wordt het heel veel partijen niet ervaren. Niet door een deel van de deelnemers aan deze bijeenkomsten, en niet door diegenen aan wie de ateliers voorbij zijn gegaan.

* In de RES is gefocussed op de zoekvraag naar locaties voor wind- en zonne-energie. Terwijl een regionale energiestrategie in onze ogen een breed pakket aan maatregelen moet omvatten, waaronder ook energiebesparing, innovatie, nieuwe technieken, onorthodoxe inzichten. Door de RES zo te beperken missen veel mensen voor hen logische en praktische aanknopingspunten, met alle gevolgen voor het draagvlak van dien. Bovendien ontkent het daarmee ook de onderlinge verbondenheid van de diverse trajecten. Méér succes bij energiebesparing of bij het toepassen van nieuwe technologie leidt tot minder noodzaak aan windmolens of zonneweides. Die samenhang wordt nu onvoldoende aangebracht en inzichtelijk gemaakt.

De ondertekenaars van deze brief realiseren zich dat de betrokken publieke instanties in onze regio niet in alle gevallen zelf verantwoordelijk zijn voor de kaders van de huidige opzet. Zij bepleiten echter met kracht om de gebleken tekortkomingen tegen de huidige opzet in de landelijke discussie

aan de orde te stellen, voorstellen voor verbetering in te brengen en daar, waar zij zelf verbeteringen kunnen aanbrengen, dat in de vervolgfase ook te doen. Wij zijn als betrokken partijen graag bereid om daarover met elkaar de eerstkomende tijd het gesprek aan te gaan.

Inhoud

* Om de huidige concept-RES te verbeteren maken wij een alternatieve kaart met zoekgebieden en potentiële locaties voor wind en zon op zee en op land. Daarbij zullen we gebruik maken van de Concept RES Duurzaam Leefbaar, de Concept RES NHN alsmede ook andere initiatieven, zoals van de 'groep Buitendijk'. De kaart is indicatief. Met name de eilanden in het IJsselmeer vergen een harmonisch ontwerp waarin natuur, landschap en duurzame energieopwekking tot hun recht komen ('building with nature').

* De alternatieve kaart gaat ervan uit dat windmolens en zonneweides doorgaans een negatieve invloed hebben op de omgeving voor omwonenden en voor natuur en landschap. En plaatsing alleen mogelijk is indien:

1. Lokaal breed draagvlak bestaat.
2. Het afstandscriterium van 600 meter als uitgangspunt wordt gehanteerd en daar alleen in onderlinge overeenstemming met de omgeving van wordt afgeweken.
3. Lokaal eigendom en bovenwettelijke compensatie voor waardevermindering plaatsvindt.
4. Natuurwaarden worden versterkt en landschappelijk inpassing plaatsvindt.

* Daarnaast bepleiten wij een breed aanvalsplan op het gebied van energiebesparing en van zonnepanelen op daken als integraal onderdeel van de RES.

* Ook zijn wij van mening dat alle initiatieven op het gebied van waterstof en nieuwe technologische innovaties onderdeel moeten zijn van de Regionale energiestrategie.

* Wij bepleiten uitgebreid haalbaarheidsonderzoek naar de innovatieve ideeën uit 'Ontwerpkracht voor bedrijventerreinen' voor de energievoorziening van het bedrijventerrein HN80.

Wat ons betreft is deze lijst van alternatieven en aanvullingen niet uitputtend en moet deze in de loop van het proces steeds aangepast en geactualiseerd worden.

Samenvattend doen wij de volgende aanbevelingen voor het vervolg:

- 1) **Brede open uitnodiging:** Gebruik de concept-RES (met de zoekgebieden) om burgers, bedrijven, lokale organisaties en initiatieven en groepen te betrekken bij het voorbereidings-, participatie- en besluitvormingsproces. Organiseer daarvoor een brede open uitnodiging om ideeën aan te leveren. Stel daarbij de zoekgebieden voor wind op land en zonnenvelden ter discussie en kijk serieus naar alternatieven.

- 2) **Ruimte voor alternatieven en innovaties:** Biedt daarbij ruimte voor nieuwe initiatieven, ideeën en innovaties en geef die ook een duidelijke plaats in de concept-RES. Sluit aan bij de investeringscycli van bedrijven, bijvoorbeeld ingedeeld naar initiatieven te realiseren binnen 5 jaar; binnen 10 jaar en binnen 20 jaar.
- 3) **Actieve inbreng van burgers:** Breng de Participatiecoalitie verder in positie om te doen waar ze (ook door VNG en IPO) voor is opgericht: samen met de RES-organisatie burgers, bedrijven en maatschappelijke groepen en organisaties actief betrekken bij de concept-RES met de zoekgebieden.
Organiseer daarvoor samen met de Participatiecoalitie in de komende periode actieve inbreng van burgers, bedrijven en maatschappelijke groepen.
- 4) **Zon op dak en energiebesparing:** Organiseer als onderdeel van de RES – die zich richt op zon, wind en warmte richt – een ambitieuze aanpak en communicatie voor de no-regret maatregelen zoals zon op dak en energiebesparing. Dit om beter aan te sluiten bij de voorkeuren van burgers en de economische kansen die bedrijven ook voor de kortere termijn zien en die werkgelegenheid biedt voor het MKB. Richt die dan op de praktische maatregelen t.b.v. de energietransitie (besparingsprogramma's, grootschalige plaatsing van zonnecellen op daken, verdergaande verduurzaming en CO₂-reductie van bedrijventerreinen en bedrijven).

Sijas Akkerman,
Directeur, Natuur en Milieu NH

natuur en milieu noord-holland
federatie
Versneller van duurzaamheid

Friso de Zeeuw
Voorzitter Economisch Forum

Samenwerkingsverband van het georganiseerd bedrijfsleven in Holland boven Amsterdam

Bestuursondersteuner Yvonne Bosman, info@economischforumhba.nl,
Tel. 0224 54 18 28 / 06 419 111 25 www.economischforumhba.nl